

Väärtpaberitehingutest Finantsinspektsiooni teavitamise kord

Rahandusministri 2005. a määrus nr

Määrus kehtestatakse "Väärtpaberituru seaduse" (RT I 2001, 89, 532; 2005, 13, 64) § 91 lõike 6 alusel.

1. peatükk

TEAVITUSE ESITAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 1. Väärtpaberitehingu andmed

(1) Investeerimisühing, välisriigi investeerimisühingu Eestis registreeritud filiaal ja Eesti reguleeritud turule osalema lubatud välisriigi isik (edaspidi *teavitaja*) esitab Finantsinspektsioonile väärtpaberitehingu kohta käesoleva määruse lisas nr 1 sätestatud andmed.

(2) Tehinguks käesoleva määruse tähenduses on mitmepoolne toiming väärtpaberiga, mille alusel toimub või võib toimuda omandi üleminek. Tehinguna ei käsitata väärtpaberi tagasiostuõigusega müügilepingu (*repo*) sõlmimist.

(3) Lähtudes tehingu sisust on andmete esitamine kohustuslik, valikuline või tingimuslik. Valikuliselt esitatavad andmed esitab teavitaja vabatahtlikult. Tingimuslikult esitatavad andmed esitab teavitaja, kui vastavaid andmeid on võimalik eristada tehingu, finantsinstrumendi või tehingu pooleks oleva isiku tunnustest lähtudes. Andmete esitamise valikud on sätestatud käesoleva määruse lisas nr 1.

§ 2. Teavituse tüübid

(1) Teavitaja märgib teavituses eraldi andmeväljal teavituse tüübi.

(2) Teavituse tüübid on:

- 1) uus;
- 2) tühistav;
- 3) muutev;

(3) Teavitus on muutev, kui sellega muudetakse esitatud teavituse andmeid. Muutev teavitus asendab sellele eelnenud sama tehingu kohta saadetud teavituse.

§ 3. Esitatud andmete kontroll

(1) Finantsinspektsioon kontrollib esitatud teavituse vormi ja selles näidatud andmete vastavust käesolevale määrusele koheselt pärast teavituse saamist.

(2) Kui Finantsinspektsioon tuvastab teavituses vea või puuduse, teavitab ta sellest viivitamatult teavitajat.

(3) Teavitaja on kohustatud vea või puuduse viivitamatult pärast Finantsinspektsiooni teate saamist kõrvaldama ning esitama vastava uue teavituse hiljemalt Finantsinspektsiooni teate saamisele järgneval tööpäeval. Teavitaja on kohustatud viivitamatult esitama vastava uue teavituse ka juhul, kui ta tuvastab ise esitatud teavituses vea või puuduse.

§ 4. Teavituse esitamise kohustusest vabastamine

(1) Käesoleva määruse § 1 lõikes 1 nimetatud isikud ei pea Finantsinspeksiooni eelneval nõusolekul Finantsinspeksiooni teavitama väärtpapieritehingutest, mida tehakse teise lepinguriigi reguleeritud turul ja selles lepinguriigis on teavitamiskohustusele kehtestatud väärtpapierituru seaduses sätestatuga sarnased nõuded.

(2) Finantsinspeksioon teeb otsuse nõusoleku andmise või selle andmisest keeldumise kohta 20 päeva jooksul vastava avalduse esitamisest arvates.

2. peatükk

TEAVITUSE VORM

§ 5. Teavituse vorm

(1) Teavitaja on kohustatud esitama määrusega sätestatud teavituse Finantsinspeksioonile elektrooniliselt XML (*eXtensible Markup Language*) dokumendina.

(2) Teavituse esitamise tehnilised tingimused on kättesaadavad Finantsinspeksiooni veebilehel.

3. peatükk

ANDMEVAHETUSE TURVAMINE

§ 6. Andmevahetuse turvamine

(1) Teavitaja on elektroonilise andmevahetuse turvamiseks kohustatud kasutama avaliku võtmega algoritme, mida realiseerivad OpenPGP standardit toetavad rakendused.

(2) Andmevahetuse turvamine käesoleva määruse tähenduses on käesoleva määrusega kehtestatud turvameetmete kasutamine andmete elektroonilisel edastamisel ja vastuvõtmisel.

§ 7. Võtmepaar

(1) Võtmepaar koosneb avalikust ja isiklikust võtmest «Digitaalalkirja seaduse» (RT I 2000, 26, 150; 92, 597; 2001, 56, 338; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 88, 591 ja 594) § 2 lõike 2 tähenduses käesoleva määruse erisustega.

(2) Avaliku võtme pikkuseks on 1024 bitti.

(3) Võtmepaari kasutajatunnuses peab sisalduma teavitaja kood, sõna «teavitus», vastutava töötaja nimi ja võtmepaari kehtivuse lõppkuupäev.

(4) Võtmepaare tuleb plaaniliselt muuta vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

(5) Kasutatud võtmepaarid tuleb säilitada, et oleks tagatud vahetatud andmete käideldavus.

§ 8. Andmevahetuse korraldamine

(1) Teavitaja on andmevahetuse korraldamiseks kohustatud määrama vastutava töötaja, kes tagab teavitaja võtmepaari ja vahetatud andmete käideldavuse.

(2) Vastutav töötaja tekitab teavitaja võtmepaari, organiseerib selle kasutamise teavitaja andmeid edastavate töötajate poolt ja edastab avaliku võtme Finantsinspeksioonile poolt volitatud isikule (edaspidi *võtmehaldur*).

(3) Teavitaja võtmepaari isiklikku võtit kaitsvat paroolifraasi võib Finantsinspeksioonile avaldada ainult teavitaja andmeid edastavad töötajad ja vastutav töötaja.

(4) Teavitaja signeerib elektrooniliselt edastatavad andmed teavitaja isikliku võtmega, krüpteerib need avaliku võtmega ning edastab Finantsinspeksioonile.

(5) Teavitaja dekrüpteerib Finantsinspeksioonilt elektroonilisel kujul saabunud andmed ning veendub nende autentsuses ja terviklikkuses.

(6) Krüpteerimine käesoleva määruse tähenduses on teabe elektrooniline teisendamine, mille tagajärjel andmete tulemi tähenduslik sisu ei ole kättesaadav mittevõitatud isikutele.

(7) Signeerimine käesoleva määruse tähenduses on tegevus, mille käigus andmeüksus allkirjastatakse isikliku võtmega.

§ 9. Võtmete vahetus

(1) Esimesel võtmete vahetamisel teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur kohtuvad ning vahetavad avalikud võtmed.

(2) Edaspidisel plaanilisel võtmevahetusel edastatakse uued avalikud võtmed elektrooniliselt, signeerides need eelnevalt kehtiva isikliku võtmega ning krüpteerides, kasutades adressaadi avalikku võtit.

(3) Eriolukordade puhul (isiklik võti on avalikustatud, kadunud või hävinenud) teatatakse juhtunust viivitusega adressaatidele ning tekitatakse uued võtmepaarid. Teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur kohtuvad ning vahetavad avalikud võtmed.

(4) Võtmete vahetus vormistatakse aktiga, milles fikseeritakse vahetatud avalike võtmete võtmetunnus ja kasutajatunnus ning vahetuse läbi viinud isikute andmed ning sõrmejäljed. Sõrmejälg käesoleva määruse tähenduses on võtmepaarist tuletatud sümboljäljend, mis tuvastab võtmepaari kasutaja.

(5) Nii plaaniliste võtmevahetuste kui ka eriolukordade tagajärjel kasutamiskõlbmatuks muutunud võtmepaarid tuleb kasutusest kõrvaldada.

4. peatükk

RAKENDAMINE

§ 10. Määruse jõustumine ja rakendamine

Käesolev määrus jõustub 2006. aasta 1. jaanuaril.

Rahandusminister

Kantsler

Lisa 1.

TEAVITUSES ESITATAVAD ANDMED**1. Esitatavad andmed**

Teavituses esitatakse alltoodud tabelis nimetatud andmed, võttes arvesse teavituse tüübi ja andmete esitamise kohustuslikkuse. Tabelis kasutatud lühendid tähistavad:

N	-	uus;
C	-	tühistav;
A	-	muutev;
K	-	kohustuslik;
V	-	valikuline;
T	-	tingimuslik.

		TEAVITUSE TÜÜP		
VÄLJA NUMBER	ANDMED	N	C	A
102	Teavitaja nimi	T	V	T
103	Teavitaja tunnuse tüüp	K	V	K
104	Teavitaja tunnus	K	T	K
105	Tehingu kuupäev	K	V	K
106	Tehingu kellaeg	K	V	K
107	Ajavöönd	K	V	K
108	Tehingu iseloom	K	T	K
109	Tehing kliendi või oma arvel	K	V	K
110	Tehingu tüüp	K	V	K
111	Tehingu tüübi kirjeldus	V	V	V
112	Väärtpaberi tunnus	K	V	K
113	Väärtpaberi nimetus	V	V	V
114	Väärtpaberi tunnuse tüüp	K	V	K
115	Alusväärtpaberi tunnus	V	V	V
116	Alusväärtpaberi nimetus	V	V	V
117	Alusväärtpaberi tunnuse tüüp	V	V	V
118	Väärtpaberi tüüp	V	V	V
120	Lunastamise kuupäev	V	V	V
121	Tuletisväärtpaberi tüüp	V	V	V
122	Ostu- või müügioptsioon	V	V	V
123	Täitmishind	V	V	V
124	Hinnakordaja	V	V	V
125	Hind	K	V	K

126	Hinna esitus	K	V	K
127	Kogus	K	V	K
128	Koguse esitus	K	V	K
129	Vastaspoole nimi	T	V	T
130	Vastaspoole tunnuse tüüp	K	V	K
131	Vastaspoole tunnus	K	V	K
132	Kliendi tunnus	V	V	V
133	Kauplemiskoha tunnuse tüüp	K	V	K
134	Kauplemiskoha tunnus	K	T	K
136	Tehingu viitenumber	K	K	K
137	Tehingu viitenumbri tunnus	K	K	K
138	Tühistamise/muutmise tunnus	K	K	K

2. Nõuded teavituses esitatud andmetele

1) Teavitaja nimi [102]

Investeerimisühingu ärinimi suurtähtedega.

2) Teavitaja tunnuse tüüp [103]

Väli “teavitaja tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu välja “teavitaja tunnus” [104] tüübi.

3) Teavitaja tunnus [104]

Eestis registreeritud investeeringisühingu või välisriigi investeeringisühingu Eesti filiaali Äriregistri registrikood, välisriigi investeeringisühingu vastav registritunnus. Kui investeeringisühingut esindab teavitamisel kolmas isik, siis näidatakse teavitamisel investeeringisühingu registrikood.

4) Tehingu kuupäev [105]

Kuupäev, millal tehing sõlmiti.

5) Tehingu kellaeg [106]

Kellaeg, näidates ära tunnid, minutid ja, kui on võimalik, siis ka sekundid, millal tehing tehti. Kellaaja arvestamisel lähtutakse tehingu tegemise koha kohalikust ajast.

6) Ajavöönd [107]

Tehingu tegemise koha ajavöönd, mis näidatakse “GMT +/- tund”.

7) Tehingu iseloom [108]

Lähtuvalt teavitaja positsioonist tehingus näidatakse, kas tehing oli ostu- või müügitehing.

8) Tehing kliendi või oma arvel [109]

Teavitaja näitab, kas ta esindas tehingu tegemisel klienti või tegi seda enda arvel. Käesoleva punkti tähenduses teeb investeerimisühing tehingu omal arvel, kui ta kajastab finantsinstrumenti enda bilansis või bilansivälise varana; investeerimisühing tegutseb esindajana, kui finantsinstrument ei kuulu mitte ühelgi hetkel tema omandisse.

9) Tehingu tüüp [110]

Tehingu tüübi väljaga määratakse koodide kaudu tehingu tüüp.

10) Tehingu tüübi kirjeldus [111]

Tehingu tüübi kirjelduse väli on valikulise esitamise kohustusega väli kirjeldamiseks täpsemalt tehingu tüüpi.

11) Väärtpaberi tunnus [112]

Väärtpaberile või tuletisväärtpaberile omastatud eristatav tunnuscode, mis võib olla ISIN kood, reguleeritud turu poolt omastatud kood või muu vastav tunnuscode. Kui väärtpaberil või tuletisväärtpaberil puudub tunnuscode, siis teavitatakse ainult instrumendi nimi.

12) Väärtpaberi nimetus [113]

Väärtpaberi nimetus suurte tähtedega.

13) Väärtpaberi tunnuse tüüp [114]

Väli "väärtpaberi tunnuse tüüp" määrab koodide kaudu välja "väärtpaberi tunnus" [112] tüübi.

14) Alusväärtpaberi tunnus [115]

Tuletisväärtpaberi alusväärtpaberiks olevale väärtpaberile omistatud kood, mis võib olla ISIN kood, reguleeritud turu poolt omastatud kood või muu vastav tunnuscode.

15) Alusväärtpaberi nimetus [116]

Alusväärtpaberi nimetus suurte tähtedega.

16) Alusväärtpaberi tunnuse tüüp [117]

Alusväärtpaberi tunnuse tüüp määrab alusväärtpaberi tunnuse [115] tüübi.

17) Väärtpaberi tüüp [118]

Väärtpaberi tüübiks võib olla: aktsia, võlakiri, aktsiatuletisväärtpaber, võlakirjatuletisväärtpaber, kaubatuletisväärtpaber, intressimääratuletisväärtpaber, indeksituletisväärtpaber, muud.

18) Lunastamise kuupäev [120]

Võlakirja lunastamise kuupäev, tuletisväärtpaberi täitmise kuupäev.

19) Tuletisväärtpaberi tüüp [121]

Tuletisväärtpaberi tüübiks võib olla: optsioon, futuur, ostutäht või muu.

20) Ostu- või müügioptsioon [122]

Näidatakse, kas tegu on ostu- või müügioptsiooniga.

21) Täitmishind [123]

Opsiooni või ostutähe täitmishind.

22) Hinnakordaja [124]

Väärtpaberite arv, mis võib olla ühe tehingu objektiks (*lot*).

23) Hind [125]

Ühe väärtpaberi hind, väljaarvatud tehingutasu, arvestatud intress või muud sarnased maksed.

24) Hinna esitus [126]

Valuuta, milles väärtpaberi hind on väljendatud või protsent võlakirja puhul.

25) Kogus [127]

Tehingu objektiks olnud väärtpaberite arv, võlakirjade nimiväärtus või tuletisväärtpaberite arv.

26) Koguse esitus [128]

Koguse tunnuseks näidatakse, kas kogus on väljendatud väärtpaberite arvuna, võlakirjade nimiväärtusena või tuletisväärtpaberite arvuna.

27) Vastaspoole nimi [129]

Tehingu vastaspoole täielik nimi suurtähtedega.

28) Vastaspoole tunnuse tüüp [130]

Väli “vastaspoole tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu välja “vastaspoole tunnuse” [131] tüübi.

29) Vastaspoole tunnus [131]

Vastaspoole isiku- või registrikood, reguleeritud turu või BIC (*Bank Identifier Code*) kood. Kui vastav kood ei ole kättesaadav või esitatav, siis võib investimisühing näidata enda sisemiselt kasutatava tunnuse antud vastaspoole suhtes.

30) Kliendi tunnus [132]

Kui investimisühing esindab tehingu tegemisel klienti, siis näidatakse kliendi tunnuseks investimisühingu poolt sisemiselt kasutatavat tunnust.

31) Kauplemiskoha tunnuse tüüp [133]

Väli “kauplemiskoha tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu “kauplemiskoha tunnuse” [134] tüübi.

32) Kauplemiskoha tunnus [134]

Reguleeritud turu või muu kauplemiskoha MIC (Market Identifier Code) või BIC või registrikood.

33) Tehingu viitenumber [136]

Unikaalne tehingu viitenumber, mille esitab teavitaja või määrab Finantsinspeksioon.

34) Tehingu viitenumbri tunnus [137]

Väli “tehingu viitenumbri tunnus” annab infot tehingu viitenumbri [136] esitaja või määraja kohta.

35) Tühistamise/muutmise tunnus [138]

Vastavalt tunnuse koodile määratakse ära, kas tegemist on uue, tühistava või muutva teavitusega.